

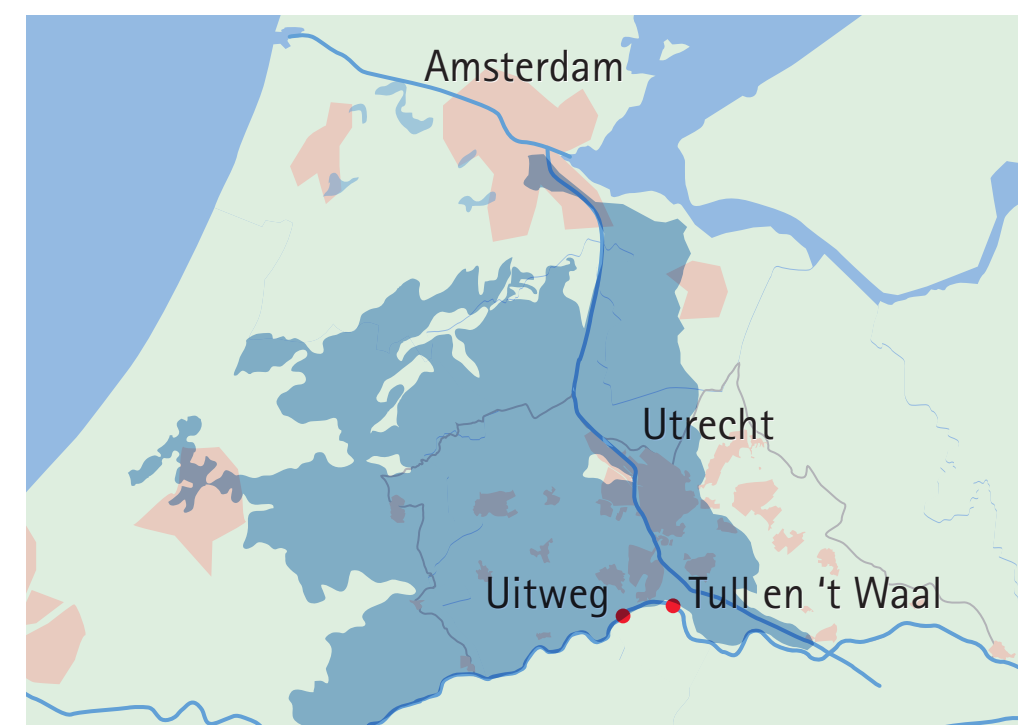
Veilige dijken langs de Lek

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden zorgt voor een stevige Neder-Rijn- en Lekdijk. Dit doet het waterschap al ruim 700 jaar. Dat is belangrijk, want als de Lekdijk bij hoogwater doorbreekt, kan een groot deel van de Randstad overstromen.

Langs de Lekdijk kunt u de sporen van het vroegere dijkbeheer nog steeds zien: dijkmagazijnen, wachthuispalen en peilschaalhuisjes. Ze vertellen over de eeuwenlange strijd tegen het water.

Tegenwoordig experimenteert het waterschap met dijkbe-waking met sensoren in de dijk en gebruikt het geavanceerde computersimulaties om de gevolgen van overstromingen te voorspellen. En in het Deltaprogramma werkt het water-schap aan een veilig Nederland voor toekomstige generaties. Om onze laaggelegen delta ook in de toekomst te bescher-men tegen overstromingen blijft een sterke Lekdijk van levensbelang.

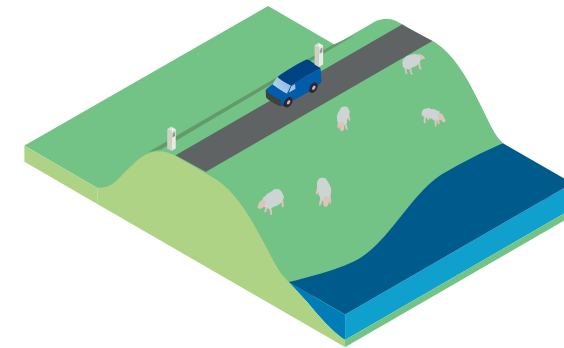
Als de Lekdijk doorbreekt...

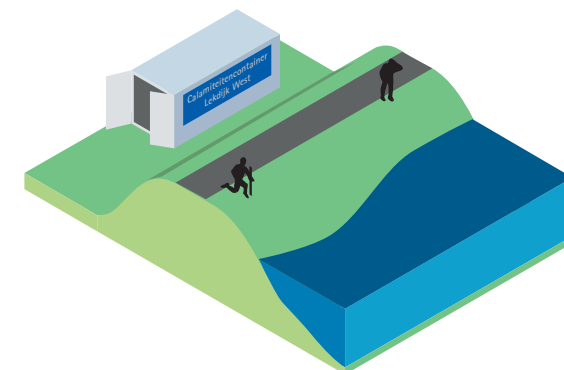
...kan een groot deel van de Randstad overstromen. De Lekdijk brak voor het laatst door in 1751 bij Uitweg. In 1624 stond na een doorbraak bij Tull en 't Waal het water tot in de grachten van Amsterdam.

Hoogwater op komst!

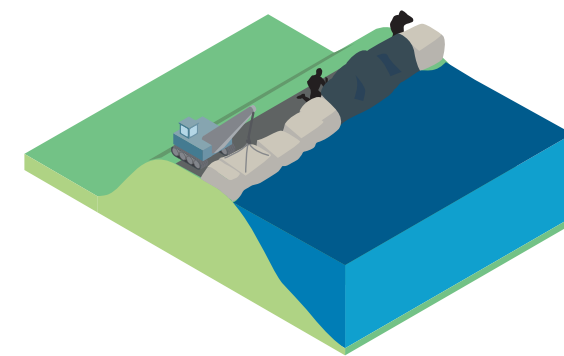
Als het veel geregend heeft in Duitsland of sneeuw gesmolten is in de Alpen, zwelt de Rijn aan en stijgt het peil van de Lek. Het waterschap is alert en volgt de waterstanden online.

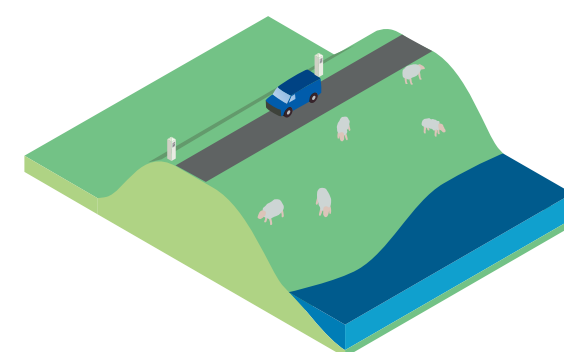
Stijgt het water flink, dan rukt het dijkleger uit en inspecteert te voet de dijk op wellen, beschadigingen aan de grasmat en drijfvuil. Hun uitvalsbasis is een mobiele commandopost.

Stijgt het water tot gevaarlijke hoogte, dan wordt de dijk waar nodig plaatselijk verhoogd en versterkt met bigbags en kunststof doek. Ook de jute zandzak is nog steeds in gebruik.

Gelukkig komt het meestal niet zo ver en zakt het water weer. Door klimaatverandering krijgen we in de toekomst echter vaker te maken met hogere waterstanden. Daarom blijft een versterking van de Lekdijk met enige regelmaat nodig.

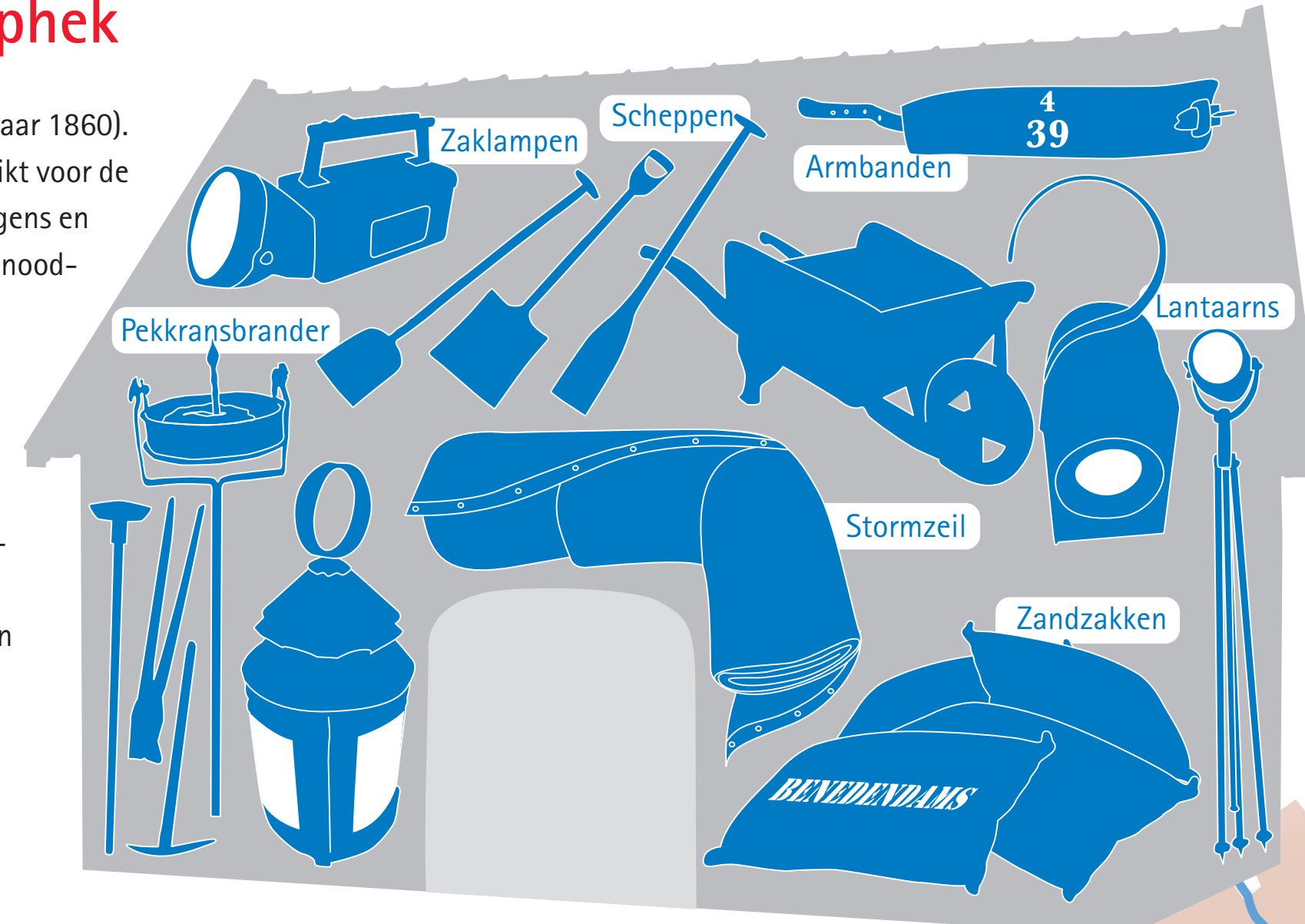
Dijkmagazijn 't Klaphek

U staat hier bij een dijkmagazijn (bouwjaar 1860). Tot enkele jaren geleden werd dit gebruikt voor de opslag van stormzeilen, spaden, kruiwagens en ander materiaal dat gebruikt werd voor noodreparaties aan de Lekdijk bij hoogwater.

Zandzakken in vele soorten en maten

Tot in de jaren zeventig van de vorige eeuw had Hoogheemraadschap van den Lekdijk Benedendams zo'n 15.000 zandzakken van jute en linnen in voorraad. Deze lagen opgeslagen op de zolders van het dijkhuis in Jaarsveld. Het was een continue strijd tegen muizen en verrotting.

Ook nu nog heeft Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden zo'n 10.000 jute zandzakken in voorraad. Die liggen droog opgeslagen in een loods op de rioolwaterzuiveringsinstallatie Utrecht. Op afroep zijn nog eens 25.000 zakken beschikbaar. Ze kunnen snel gevuld worden met de automatische zandzakkenvuller. Tegenwoordig gebruiken we ook bigbags en geotextiel voor noodreparaties.

De Hoge en de Lage Dijk

In de loop van acht eeuwen is de Lekdijk vaak verhoogd en verbreed. De Lage Dijk, de weg waaraan dit magazijn staat, heeft nog ongeveer dezelfde hoogte als in 1285. Toen werd de Hollandsche IJssel afgedamd van de Lek. De Hogedijk, zoals de IJsselsteiners de Lekdijk ook wel noemen, is zo'n vijf meter hoger en het resultaat van vele eeuwen dijkverbetering.

Palen op de dijk

- De hoge hardstenen palen markeerden de waak- en wachthuizen;
- De witte zijn voor inspectie: 'scheur bij dijkpaal 161';
- De lage hardstenen hoefslagpaaltjes markeerden de eigendomsgrenzen: van belang voor onderhouds- en belastingplicht.

